

Kävlinge kommun
oversiktsplan@kavlinge.se

Remiss. Samråd översiktsplan för Kävlinge kommun

Region Skåne har mottagit ovanstående samrådshandling för synpunkter.

Region Skåne har ansvar för vård och hälsa i Skåne samt ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag 2010:630 och lagändring 2019:944 om regionalt utvecklingsansvar. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer för bostadsförsörjning.

Region Skåne har sedan januari 2019 även ansvar för den regionala fysiska planeringen i länet, och uppdraget att ta fram en regionplan för Skåne till 2022. Förslag till *Regionplan för Skåne 2022 - 2040* har nyligen varit ute på samråd och beräknas gå ut på granskning till hösten 2021. Regionplaneuppdraget bygger vidare på arbetet med *Strukturbild för Skåne* som Region Skåne bedrivit i dialog med de 33 skånska kommunerna sedan 2005. Region Skåne yttrar sig över översiktsplan för Kävlinge kommun utifrån ovanstående ansvar.

Bakgrund

Kävlinge kommuns förslag till översiktsplan syftar till att möjliggöra visionen att Kävlinge blir Skånes bästa boendekommun år 2040. Planförslaget innehåller fyra prioriterade områden. Dessa konkretiseras sedan i planeringsprinciper och ställningstaganden vilka syftar till att uppnå målen och underlätta för kommunens efterföljande planering:

1. Ett tryggt och nära vardagsliv
2. Å, hav och natur är nära
3. Växa i hållbara lägen,
4. Samspel i en expansiv storstadsregion.

I planförslaget beskriver kommunen utvecklingen av bostäder, arbetsplatser och en förstärkning av Kävlinges småstadskänsla genom förtätning och lokalisering av bebyggelse i stationsnära läge. Tillgång och närhet till natur och friluftsliv utvecklas och transporter sker med ett hela resan-perspektiv och möjligheten för hållbart resande stärks.

Kävlinge kommun har tagit hänsyn till relevanta mål, planer och program på global, nationell, regional och mellankommunal nivå och kopplar dessa till planförslaget.

Region Skånes synpunkter

Regionalt perspektiv

Kävlinge kommun utgår från ett mellankommunalt perspektiv genom att beskriva sin roll i MalmöLundregionen och Samverkan sydväst. Region Skåne ser positivt på att kommunen identifierar sig som ett möjligt utvecklingsnav mitt i det tillväxtstarka västra Skåne vilket kan medverka till att generera tillväxt och utbyggnad för regionen som helhet. Region Skåne välkomnar också kommunens resonemang kring vikten av att värna om och utveckla samarbeten med andra kommuner i syfte att tillvarata framtida utvecklingsmöjligheter.

Region Skåne anser att det skulle vara givande om det i planförslaget fördes ett mer strategiskt resonemang kring kommunens roll i ett större omvärldsperspektiv som till exempel Greater Copenhagen. Kävlinge kommun har mycket god tillgänglighet till Köpenhamns arbetsmarknad och flygplats, såväl som till den storstadsbefolkning som kan komma att ta del av kommunens rekreativa värden. Kommunen skulle med fördel kunna redovisa viktiga målpunkter i Skåne såväl som Köpenhamn, Kastrup och Hamburg på en översiktlig karta. Den sistnämnda med tanke på den kommande Fehmarn bält-förbindelsen och möjligheterna som den öppnar för Skånes utveckling.

Näringsliv

Ett av målen i den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* är att Skåne ska vara en stark och hållbar tillväxtmotor. Region Skåne verkar för en ökad produktivitet genom fler företag, fler växande företag, fler i arbete och en mer innovativ region. Region Skåne ser positivt på Kävlinge kommuns vision att erbjuda både näringsliv och invånare en kommun med flera attraktiva målpunkter och korta pendlingsavstånd. Kommunen har gjort en god analys av branschutvecklingen och har tagit fram intressanta prognoser att utgå från. Region Skåne skulle utöver detta uppskatta ett resonemang kring hur Kävlinge förhåller sig till *Skånes innovationsstrategi* för hållbar tillväxt och de utpekade specialiseringsområdena.

Befolkningsutveckling, bebyggelse och utveckling av bostadsbeståndet

Region Skåne ser positivt på Kävlinge kommuns ställningstagande att bygga i hållbara lägen och att utveckla i starka kollektivtrafikstråk genom förtätning. Detta stämmer överens med samrådsförslaget till *Regionplan för Skåne 2022 – 2040* gällande planeringprincipen *Planera bebyggelsen utifrån befintliga strukturer och genom förtätning i strategiska lägen*. Region Skåne noterar att kommunens prognoser för befolkningsutveckling och bostadsbehov ligger lite högre än regionens prognoser.

Utifrån Kävlinges befolkningsprognos planerar kommunen för en årlig befolkningstillväxt på 1,5–1,7% eller ca 600 personer per år fram till 2040. Kävlinge kommun har växt med i genomsnitt 300 personer per år den senaste tioårsperioden. Detta under år med en historiskt hög invandring till Sverige och Skåne. Region Skånes

befolkningsprognos anger att kommunen kommer att fortsätta växa men i en något lägre takt, med en ökning på ca 250 personer per år fram till 2029.

I planförslaget beskrivs ett bostadsbehov på cirka 6500 bostäder fram till år 2040 vilket motsvarar ett årligt bostadsbehov på cirka 325 bostäder per år. Statistik visar dock att det under den senaste tioårsperioden färdigställts ca 90 bostäder per år i kommunen. Enligt Region Skånes *Modell för bostadsefterfrågan i Skåne* var marknadsdjupet i Kävlinge 130 bostäder år 2020. Med marknadsdjup avses hur många nya bostäder som kan och vill efterfrågas i kommunen under ett enskilt år. Samtidigt visar Regions Skånes framräknade bostadsbehov på att kommunen kommer att behöva cirka 150 bostäder per år den närmaste tioårsperioden.

Kävlinge kommun anger i planförslaget en viss överkapacitet av utbyggnads- och förtätningsområden för bostäder i förhållande till befolkningsprognos och bostadsbehov. Att planera för överkapacitet riskerar att medföra ett större ianspråktagande av värdefull jordbruksmark än nödvändigt, vilket är en stor utmaning för Skåne. I kommunens efterföljande planering är det viktigt att exploatering på jordbruksmark sker sparsamt och att denna utmaning fortsatt hålls i åtanke, vilket planförslaget visar en viss förståelse för. Kävlinge kommun hänvisar överkapaciteten till marknadens fluktueringar gällande intresse av exploatering och bostadsbyggande. Bostadsmarknaden är finansiellt känslig. Känslighetsanalyserna i *Modell för bostadsefterfrågan i Skåne* visar att om räntan stiger 2 procent så sjunker marknadsdjupet i Skåne med 30 procent. Region Skåne anser att byggande över marknadsdjup och behov kan vara motiverat under en kortare period för att möta behovet av bostäder även i sjunkande konjunkturella lägen. Däremot kommer det över tid att vara svårt att hålla i ett bostadsbyggande som överstiger marknadsdjupet och behovet.

Kollektivtrafik

Region Skåne ställer sig positivt till översiktsplanens prioriterade område *Utveckla i starka kollektivtrafikstråk* samt planens intentioner att samla, förtäta och förädla bebyggelse i strategiska, kollektivtrafikhäna lägen. Detta stämmer väl överens med samrådsförslaget till *Regionplan för Skåne 2022 – 2040* och *Trafikförsörjningsprogram för Region Skåne 2020-2030* som lyfter vikten att prioritera bebyggelse i kollektivtrafikhäna läge samt att kollektivtrafiken ska ha en strukturbildande roll vid tätortsutbyggnad för att få en effektiv kollektivtrafikförsörjning.

Region Skåne har som mål att bygga ut Pågatågstrafiken på Lommabanan, Söderåsbanan och Västkustbanan i enlighet med *Persontågsstrategin*. För Lommabanan följer Region Skåne de planer och avtal som finns för utbyggnad till halvtimmestrafik. För utbyggnaden av trafiken på övriga banor är förutsättningen att järnvägsinfrastrukturen byggs ut till tillräcklig kapacitet och att resandeunderlag finns. Här är en avgörande faktor hur kommunen utvecklar arbetsplatser och bostäder i stationsnära lägen. I Region Skånes *Persontågsstrategi* är målet att regiontåg ska stanna i Kävlinge, med de förutsättningar som nämns ovan.

Region Skåne anser att det är viktigt att busstrafiken kompletterar och inte konkurrerar med tågtrafiken. Skånetrafiken ser därför ett behov av fortsatt dialog gällande förslaget om en direkt bussförbindelse mellan Löddeköpinge och Malmö för att få en gemensam bild av såväl potential som konsekvenser.

I förslaget till översiktsplanen öppnar kommunen upp för samverkan kring nya former för kollektivtrafik på landsbygden. Skånetrafiken vill informera om ett pågående

pilotprojekt som kallas för *Plusresa*. Det är ett nytt koncept för Skåne vars syfte är att det ska bli enklare för boende på landsbygden att resa och få bättre tillgång till kollektivtrafik. Till skillnad mot närtrafik, som är tidtabellsstyrt och ofta bara har enstaka avgångar per dag, så kan resenären boka en plusresa när det passar mellan de givna tiderna morgon till kväll på vardagar (05-22) och dagtid (08-18) på helger. Resenären ska kunna resa från hemmet eller annan bokad adress inom området till en av kollektivtrafikens hållplatser eller tvärtom. Det pågår just nu ett pilotprojekt i Hässleholm och Osby kommun och så småningom på Österlen. Tanken är att stegvis införa konceptet runtom i Skåne beroende på utfallet av pilotprojektet.

Transportinfrastruktur

Region Skåne ser positivt på att översiktsplanens prioriterade område *Utveckla en hållbar infrastruktur som binder samman*. Denna inriktning ligger väl i linje med färdmedelsfördelningen i *Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050*. Region Skåne har den 23 juni 2021 fått i uppdrag av Regeringen att upprätta en ny regional transportinfrastrukturplan 2022–2033. Den nya regionala transportinfrastrukturplanen väntas gå på remiss den 23 september 2021 och väntas fastställas av regionfullmäktige under sommaren 2022. Region Skåne avser att ha en god transparens och ha en nära dialog med kommunerna under den kommande processen.

Hållbart resande

Region Skånes *Mobilitetsplan för Skåne* och *Cykelstrategi för Skåne* kan utgöra lämpligt underlag och inspiration till planerna för gång- och cykel samt för hur hållbart resande och hela resan-perspektivet kan tas i beaktande. Region Skåne har nyligen genomfört analyser för hur tillgängligheten för anslutningsresor med cykel till kollektivtrafik ser ut; *Cykling till kollektivtrafik*. Verktöget kan tjäna som underlag i planeringen för att skapa bra förutsättningar för stadens invånare att resa hållbart. Region Skåne är positiva till att Kävlinge kommun vill säkerställa att det finns bra kopplingar till viktiga målpunkter vilket bidrar till en ökad attraktivitet för hållbara resandeval. Framförallt genom planering av säkra och gena gång- och cykelvägar till skolor. Detta ligger väl i linje med *Cykelstrategi för Skåne*.

Region Skåne vill tipsa att det finns möjlighet att inom ramen för den regionala transportinfrastrukturplanen 2018–2029 finns möjlighet att söka 50 procent medfinansiering för kommunal cykelinfrastruktur. Denna möjlighet kommer också att finnas för regionala transportinfrastrukturplanen 2022–2033. Även stadsmiljöavtal kan vara bra att söka i förverkandet av kommunens målsättningar för cykel.

Parkering

Region Skåne ställer sig positivt till att Kävlinge kommun vill att marken för parkeringar ska utnyttjas mer effektivt, till exempel i form av samlade parkeringsanläggningar och med hjälp av samnyttjande. Region Skåne vill tipsa om *TemaPM Planera för attraktiv parkering* som kan användas för inspiration och vägledning i den fortsatta parkeringsplaneringen. Där finns även en specifik vägledning för hur parkering kan stärka centrumhandel samt hur pendlarparkeringar kan hanteras.

Godstransport

Flöden av gods och varutransporter blir allt mer ökar allt mer. Region Skåne är positiv till att Kävlinge delar denna inriktning att mer gods ska transporteras på järnväg. I takt med att tätorter förtätas skapas dock svårigheter för hållbara urbana godstransporter. Region Skåne skulle gärna se att det fördes ett resonemang kring de urbana godstransporterna och hur logistiken i de större tätorterna ska fungera. Underlag för

detta finns i Region Skånes godsstrategi *Strategi för den hållbara gods- och logistikregionen Skåne* samt i TemaPM *Planera för urbana godstransporter*.

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Region Skåne uppskattar kommunens ambitioner att bevara och tillgängliggöra de områden och stråk för natur- och friluftsliv som pekas ut under *Inriktning för blågröna samband*. Ambitionen ligger i linje med samrådsförslag till *Regionplan för Skåne 2022 - 2040* som lyfter vikten av att säkerställa, skydda och utveckla en blågrön infrastruktur av tillräcklig kvantitet och kvalitet, med förutsättningar för ett välfungerande ekosystem i både landskapet och i bebyggd miljö.

Kävlinge kommun anger i planförslaget ett behov av att utveckla en övergripande blågrön infrastruktur som binder samman de viktigaste natur- och rekreationsområdena. Region Skåne välkomnar denna ambition och anser att den kan realiseras genom utveckling och förstärkning av länkar i jordbrukslandskapet, exempelvis längs vattendragens och åkrarnas kantzoner. Utöver dessa insatser skulle en analys av tätortsnära blå-gröna stråk och naturområden kunna stärka invånarnas tillgång och nåbarhet (300 meter från bostäder och skolor) till områden med höga rekreativa och ekologiska värden på både kust- och inland. Region Skåne hade därmed gärna sett en karta som visar framtida sammanhängande nätverk av blå-gröna värdestrakter, värdekärnor och blå-gröna huvudstråk som tillsammans med rekreativa leder kan bilda stommen i den gröna infrastrukturen i Kävlinge kommun.

Vandrings- och cykelleder

Region Skåne uppmuntrar kommunens intentioner att förstärka och i vissa fall leda om Skåneleden och Sydkustleden till mer attraktiva sträckningar. För Region Skåne som huvudman är det viktigt att befintliga och framtida leder håller hög och jämn kvalitet i linje med Skåneledens kvalitetsstandard och rapporten *Cykelleder för rekreation och turism* som ligger till grund för Sydkustleden. Mellan 2019-2023 driver Region Skåne ett projekt för att utveckla regionala cykelleder som ska knyta samman de nationella cykellederna för att skapa ett mer finmaskigt nät av cykelleder för rekreation och turism i Skånes inland.

Rekreativa värden och upplevelsevärden

Kävlinge kommun visar i planförslaget goda ambitioner när det gäller utveckling av rekreativa värden vilket också understryks i den *Regionala utvecklingsstrategin för Skåne* som anger att *Naturnära områden och utemiljöer nära bostaden för rekreation, trivsel och vardaglig fysisk aktivitet ska utvecklas*. Region Skåne ser positivt på att planförslaget beskriver att gröna, havs- och å-nära värden ska vara framträdande i samhällsplaneringen, både ur ett biologiskt och ekonomiskt perspektiv. Dessa skrivningar stöds i hög grad av både *Regionala utvecklingsstrategin för Skåne* och samrådsförslag till *Regionplan för Skåne 2022 – 2040*.

Klimat och energi

I planförslaget redovisar Kävlinge kommun, på en övergripande nivå, den lokala produktionen av energi, samt redogör för framtidens elbehov. Kommunen bedömer att frågan kring behov av mer elkapacitet kopplat till framtida utbyggnadsområden inte är aktuell i nuläget, men att frågan behöver fortsatt studeras. Enligt *Klimat- och Energistrategi för Skåne* ska Skåne minska sitt klimatpåverkande utsläpp med 80% till år 2030. Ett sätt att bidra till detta mål är att skapa möjligheter att producera solen. Region Skåne anser att detta med fördel kan synas i planförslaget och så långt som möjligt konkretiseras. I Skåne finns förhållandevis goda möjligheter att producera solen i och med länets täta bebyggelse, goda solinstrålning och höga andel elanvändning.

I planförslaget anges att möjligheten att bygga ut vindkraft inom Kävlinge kommun är begränsad. Detta gäller möjligtvis landbaserad vindkraft, men inom vattenområdet finns goda möjligheter till vindkraftsutbyggnad. Eolus Vind AB har inlett en samrådsprocess för en havsbaserad vindkraftspark vid Sjollens grund i Öresund (ca 1 TWh/år) med planerad anslutning till regionnätstationen i Barsebäck. Vindkraftsparkerna planeras byggas både i Malmö och i Kävlinge kommun. Dessutom kan eventuell vindkraftsproduktion nära Barsebäck möjliggöra energilagring på området för det gamla Barsebäcksverket. Uniper som äger marken är intresserade av att göra detta. Region Skåne anser därmed att Kävlinge kommun i planförslaget bör utveckla ett resonemang kring havsbaserad vindkraft och potentialen för energilagring inom kommunens gränser.

Den regionala utvecklingsstrategin uppmanar aktörer i Skåne att arbeta tillsammans för att begränsa regionens klimatpåverkan i enlighet med Parisavtalet. De utmaningar som ett förändrat klimat innebär och hur samhället bemöter dessa är en fortsatt viktig framtidsfråga för Skåne. Region Skåne är positiva till att framtida översvämningsrisker tas upp i planförslaget och ser fram emot det kommande fördjupade underlaget inom miljö och klimat som kommunen har intentioner att ta fram.

Konst och kultur och gestaltad livsmiljö

Region Skåne ser positivt på att översiktsplanen har starka och bärande formuleringar kring arkitekturens, formens och designens roll i samhällsutvecklingen i kommunen. Att en av de åtta utpekade planeringsprinciperna är att *Utveckla en välgestaltad livsmiljö*, stämmer väl överens med ambitionerna i *Region Skånes strategi för gestaltad livsmiljö – arkitektur form och design*. Region Skåne ser också mycket positivt på formuleringar kring att konstnärlig gestaltning på till exempel skolor, förskolor, idrottshallar och äldreboenden ska bidra till att skapa identitet och trygga miljöer som kommuninvånarna värnar om.

Översiktsplanen innehåller flera skrivningar om hur kultur- och naturmiljön kan bevaras, tillgängliggöras och utvecklas. Region Skåne ser positivt på Kävlinge kommuns ambitiösa förhållningssätt till kulturmiljö i översiktsplanen. Kommunens Landskaps- och kulturmiljöanalys från 2020 är ett utmärkt underlag för att lyfta fram hur bebyggelseutvecklingen i kommunen kan ske med hänsyn till riksintressen och regionala kulturvärden.

I handläggningen av detta ärende har avdelningen för regional utveckling genom enheterna för regional planering, samhällsanalys, näringsliv och arbetsmarknad, miljö, transporter och infrastruktur, samt avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning, psykiatri, habilitering och hjälpmedel, Skånetrafiken, Regionfastigheter och Region Skånes kulturförvaltning deltagit.

Med vänlig hälsning,

Anna Jähnke
Ordförande

Ulrika Geeraedts
Utvecklingsdirektör